

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er et led i bestræbelserne på at øge det danske engagement for at sikre faglige rettigheder og menneskelige forhold i en verden, hvor handel og produktion i stadig stigende omfang sker på tværs af grænser.

Øget samkvem mellem verdens lande bidrager til en mere fredelig verden, og øget handel og produktion er centrale elementer heri. Øget handel og produktion i verdenssamfundet kan også betyde øget vækst og udvikling i verdens fattige lande og dermed bidrage positivt til, at fattigdom reduceres.

Bagsiden af denne udvikling er imidlertid, at produktionen flytter til lande, hvor faglige rettigheder, respekt for den enkelte lønmodtager og sikkerhed for gode arbejdsforhold på ingen måde er til stede. Danmark handler i stigende omfang med lande, hvor der ikke er sikkerhed for, at menneskerettighederne overholdes. Den del af menneskerettighederne, der handler om faglige rettigheder, er særlig interessant med hensyn til udflytning af produktion og øget handel med varer og tjenesteydelser.

Danmark må derfor øge sit engagement i kampen for globale faglige rettigheder for derigennem at hjælpe lønmodtagere i lande med undertrykkelse af fagforeninger og faglige rettigheder. Danske lønmodtagere har interesse i, at øget verdenshandel ikke sker gennem negativ konkurrence på dårligst mulige arbejdsforhold og direkte undertrykkelse af rettigheder, som er anerkendt af verdenssamfundet, og som fuldt ud er en del af det danske arbejdsmarked.

Den nuværende danske regering har på dette område været passiv. Bidragene til ILO er skåret kraftigt ned, og det er nærmest umuligt at finde et indlæg i den internationale debat eller et initiativ, hvor Danmarks høje profil på menneskerettighedsområdet er konkretiseret til også at omfatte støtte til udbredelse af faglige rettigheder.

I konkret handling har den nuværende regering ved at fjerne rammeaftalen med Fagbevægelsens Ulandssekretariat i forbindelse med finanslovforliget om finansloven for 2004 direkte signaleret, at denne del af menneskerettighederne spiller en mindre rolle.

Denne beslutning og nedskæringerne i ILO-bidragene er udtryk for, at den nuværende regering nedprioriterer faglige rettigheder som en del af menneskerettighederne.

Danmark skal igen være en aktiv deltager i den internationale indsats for faglige rettigheder, og gennem de danske bilaterale og multilaterale indsatser skal ord følge handling.

Bemærkninger til de enkelte indsatsområder

Ad 1. Ny rammeaftale med ILO

ILO's formål er at forbedre arbejds- og levevilkårene gennem vedtagelse af internationale konventioner og anbefalinger, der fastsætter minimumskrav vedrørende løn, arbejdstid, ansættelsesvilkår, social sikkerhed samt ligestilling og arbejdsmiljø.

Efter regeringsskiftet reviderede Danmark sit programsamarbejde med ILO til et betydelig lavere økonomisk og indholdsmæssigt niveau, og den nuværende programsamarbejdsaftale mellem Danmark og ILO er udtryk for en dansk nedprioritering af ILO's arbejde.

I dag er Danmark kun aktiv i bekæmpelse af børnearbejde, fremme af oprindelige folks rettigheder og inddragelse af beskæftigelseshensyn i fattigdomsstrategier.

En øget dansk indsats i ILO bør derfor omfatte programpunkter som støtte til opbygning af faglige organisationer og arbejdsgiverorganisationer, arbejderoplysning og uddannelsesprogrammer for arbejdsgivere samt træning af tillidsrepræsentanter.

En lang række lande, som Danmark i øvrigt anerkender og samarbejder med, herunder også lande, der er programsamarbejdslande, har ikke underskrevet væsentlige ILO-konventioner. Danmark bør mere direkte bidrage til, at disse lande underskriver ILO's konventioner, og at de enkelte lande tilvejebringer forudsætningerne for en underskrift. Danmark vil på denne måde bidrage til, at den sociale dialog bliver en del af udviklingen især i de fattigere lande.